Wydanie poranne. **Cena 8 halerzy.**
Nr. 185. Wtorek 11 sierpnia 1914. Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.
Tygodniowo w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy:
Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

W Dumie rosyjskiej.

Zatonięcie pancernika rosyjskiego

„Zeppelin“ rzuca bomby.

Rosya „niewinna“ — inni „prowokowali“.

Berlin, 11 sierpnia.

Biuro Wolffa ogłasza sprawozdanie z Petersburga **o posiedzeniu Dumy** i zaopatruje je w nawiasach uwagami, które tu powtarzamy:

Minister spraw zagranicznych Sazonow, stwierdziwszy, że Rosya przyjęła „zuchwałe wyzwanie“, zaznaczył, że po „szczerych“ usiłowaniach Rosyi utrzymania pokoju nie uda się nieprzyjaciołom zrzucić na Rosyę odpowiedzialność za obecną pożogę światową. Nie dyplomacya Rosyi zagrażała pokojowi Europy. Mimo to pokojowe stanowisko mocarstwowe Rosyi wywołało „rozgoryczenie“ u jego wrogów, szczególnie u Austro-Węgier, **tych Austro-Węgier, które starały się ciągle zachwiać historycznem stanowiskiem Rosyi na Bałkanie.** Austro-Węgry wywołały wewnętrzną wojnę Słowian, ruch, który, dzięki Bogu, przecież nie wstrzyma dzieła zjednoczenia Słowian. Znany jest „pretekst“ do obecnej wojny.

Rozdarte przez „wewnętrzne rozruchy“ Austro-Węgry postanowiły wyswobodzić się z nich **ciosem, który ma Rosyę upokorzyć, a Serbię uczynić wasalem.** Rosya nie mogła odmówić opieki Serbii i ani Rosya, ani Francya, ani Anglia nie mogły dopuścić do takiego upokorzenia Serbii. Mimo to Rosya i jej sojusznicy czynili wielkie wysiłki (?), aby utrzymać pokój i wrogowie Rosyi omylili się, jeżeli „pracę pokojową“ uważali za znak słabości.

Nawet po „prowokacyi“, Rosya usiłowała ratować pokój, działając dalej ze swoimi przyjaciółmi w tym duchu. Gdy Rosya ze względu na mobilizacyę Austro-Węgier poczyniła podobne zarządzenia u siebie, cesarz swojem słowem cesarskiem zapewnił cesarza Wilhelma, że Rosya nie użyje gwałtu, dopóki będzie istniała nadzieja załatwienia konfliktu w drodze przyjacielskiej. Głos jego nie został wysłuchany, a Niemcy wypowiedziały Rosyi wojnę. (Sazonow zapomina o **ogólnej mobilizacyi rosyjskiej**, która była groźbą wojenną przeciw Niemcom i którą Niemcy też za taką groźbę uważać musiały, o czem Sazonow wiedział doskonale). Niemcy rozpoczęły wojnę z powodu naruszenia traktatu neutralności, który same podpisały.

W obecnej wojnie **walczy Rosya o swoją ziemię i swoje wielkomocarstwowe stanowisko.** Rosya i jej sojusznicy nie mogą dopuścić, aby nad Europą panowały Niemcy i ich sojusznicy.

Walki z Czarnogórcami.

Wiedeń, 11 sierpnia.

Na południowym teatrze wojny także wczoraj wieczorem oddział Czarnogórców starał się **wtargnąć przez granicę hercegowińską.**

Wczoraj popołudniu Czarnogórcy ponownie **otworzyli ogień** na Teodo, ale ogień ten był **bezskuteczny.**

Walki niemiecko-francuskie.

Berlin, 11 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi: Nieprzyjaciel, który wyruszył z Belfort do górnej Alzacyi w stronę Miluzy, jak się zdaje VII korpus francuskiej armii i jedna dywizya piechoty załogi z Belfortu, został dzisiaj przez nasze wojska z pozycyi umocnionej na zachód od Miluzy **odparty** w kierunku południowym. Straty wojska niemieckiego są nieznaczne, straty wojska francuskiego są **wielkie.**

Udział „Zeppelina“ w zdobyciu Leodyum.

Berlin, 11 sierpnia.

„Berliner Tageblatt“ ogłasza za zezwoleniem władzy wojskowej doniesienie „Kölnische Zeitung“, według którego jeden z balonów systemu „Zeppelina“ brał **skuteczny udział w walce koło Leodyum.** Balon ten **rzucił najpierw bombę** z wysokości 600 metrów, która jednakże nie wybuchła. Następnie zniżył się balon na wysokość 300 metrów i **rzucił 12 bomb,** które wszystkie eksplodowały i w kilku punktach miasta wywołały pożar.

Walki rosyjsko-niemieckie.

Berlin, 11 sierpnia.

Trzy kompanie należące do ochrony granicznej poparte przez artyleryę polną, odparły koło Eydkun **rosyjską dywizyę konnicy,** wypierając ją przez Romejki.

Zatopiony pancernik rosyjski.

Berlin, 11 sierpnia.

Jak dzienniki donoszą, Niemcy wracający z Finlandyi opowiadają, że „dreadnought“ rosyjski „Św. Andrzej“ **ugrzązł koło Hangö i do połowy długości znajduje się w wodzie.**

Rosyanie czują się **niepewnymi** na swoich wybrzeżach.

Zajęcie kolonij niemieckich w Afryce.

Berlin, 11 sierpnia.

Prasa omawia spokojnie zajęcie Lomy przez Anglików; „Lokalanzeiger“ pisze: Znamiennem dla różnicy między niemieckiem a angielskiem pojęciem rzeczy jest, że gdy pierwszym czynem wojennym Anglików było **wkroczenie do miasta bezbronnego i do kolonii najbardziej odosobnionej,** Niemcy rozpoczęły wojnę tem, że marynarze niemieccy udali się do portu londyńskiego na małym parowcu.

Znaczenie zdobycia Leodyum.

Berlin, 11 sierpnia.

„Kreuz Ztg“ pisze: Belgia spodziewała się zatrzymać koło Leodyum armię niemiecką **przez trzy lub cztery tygodnie.** Tem większe jest znaczenie zdobycia tej twierdzy.

Neutralność Bułgaryi.

Sofia, 11 sierpnia.

Prezydent ministrów Radosławow oświadczył w sobraniu, że Bułgarya zdecydowana jest **zachować neutralność,** trzeba jednak będzie ogłosić **stan oblężenia w całym kraju,** gdyby mimo ogłoszenia neutralności granice królestwa były zagrożone.

Zbrojenia Turcyi.

Konstantynopol, 11 sierpnia.

„Dziennik urzędowy" ogłasza irade, mocą któreko ministerstwu **wojny** dodatkowo udziela się **kredytu trzech milionów koron.**

Odwrót Moskali od granicy tureckiej.

Konstantynopol, 11 sierpnia.

„Ikdam" donosi, że Rosyanie opuszczają od kilku dni w największym pośpiechu miejscowości położone na granicy turecko-rosyjskiej i w odwrocie do wnętrza kraju **palą wszystkie magazyny** środków żywności. Jedna dywizya konnicy cofnęła się do Karsu. **Ludność także ucieka.** Do Turcyi przybywa również **wielu rosyjskich dezerterów.**

Francuska łódź podwodna.

Rzym, 11 sierpnia.

Agencya Stefani donosi: Wiadomość, że przed kilku dniami jedna z francuskich łodzi podmorskich zjawiła się w porcie Spezzia, poczem została zatrzymana i rozbrojona przez władze wojskowe, jest **nieprawdziwą.**

Rozruchy w Baku.

Baku, 11 sierpnia.

Przyszło tu do **rozruchów rezerwistów** przeciw władzom, podczas których dyrektor policyi został zabity.

Car do posłów Dumy.

Petersburg, 11 sierpnia.

Dnia 9 bm. car przyjął w pałacu zimowym członków Dumy i Rady państwa i wygłosił do nich następujące przemówienie:

W tych pełnych wzburzenia i niepokoju dniach, które przeżywa Rosya, przesyłam wam moje pozdrowienie. Niemcy, a następnie także Austro-Węgry, wypowiedziały Rosyi wojnę. Wybuch patryotycznych uczuć miłości i wierności dla tronu, który przeszedł jak huragan przez cały kraj, jest dla mnie i dla was rękojmią. Spodziewam się, że Rosya wojnę, którą jej Pan zesłał, przeprowadzi szczęśliwie do końca.

W tych jednomyślnych objawach miłości i gorliwości, poświęcenia także i życia, czerpię siłę i patrzę w przyszłość ze spokojem i siłą. Nie bronimy jedynie godności i honoru Rosyi, lecz także **braci słowiańskich,** naszych współwyznawców i pokrewnych.

Z radością widzę, jak w tej chwili dokonywa się silnie i nierozerwalnie **połączenie Słowian z Rosyą.** Przekonany, że wszyscy będziecie na swem stanowisku i pomożecie mi wytrwać próbę, która na mnie przyszła, spodziewam się, że wszyscy, począwszy odemnie, wypełnią swój obowiązek. Bóg Rosyi jest wielki!

Stanowisko Rumunii.

Bukareszt, 11 sierpnia.

Dziennik „Seara" pisze: Jeżeli Rumunia z własnego popędu albo pod przymusem okoliczności **wystąpiłaby ze swojej neutralności,** to nie ulega wątpliwości, iż najkorzystniej dla niej będzie **stanąć po stronie mocarstw centralnych.**

Jak długo potrwa wojna?

Wiedeń, 11 sierpnia.

„Neues Wiener Journal" donosi z Berlina: Dyrektorowie tutejszych wielkich banków oświadczają, że wojna obecna **nie będzie trwać dłużej jak trzy miesiące.**

Co się dzieje w Serbii.

Berlin, 11 sierpnia.

„Vossiche Zeitung" donosi z Sofii: Armia serbska cierpi **na brak środków żywności i amunicyi** dla dział. Żołnierze otrzymują codziennie po pół bochenka chleba i nieco kukurydzianki. Skutkiem tego wzmaga się **dezercya z szeregów.**

Kolej z Saloniki do Serbii jest **zagrożona** ze strony ludności miejscowej, która tworzy **oddziały powstańcze.**

KRONIKA.

Wtorek 11 sierpnia.

Polskie Stronnictwo Ludowe w oficyalnem piśmie, podpisanem przez posła Stapińskiego, jako prezesa i p. Wąsowicza, jako sekretarza, prosi nas o podanie, iż samowolnie umieszczono na odezwie „Komitetu Narodowego" we Lwowie podpis: „Polskie stronnictwo Ludowe" — bez wyjaśnienia, że odnosi się to do grupy t. z. „piastowców".

Nowiny krakowskie.

Następny numer „Naprzodu" wyjdzie **dziś o godz. 6 wieczór.**

Ruch na kolejach dla osob cywilnych będzie w najbliższych dniach otwarty. Na razie nie w takich rozmiarach, jak przed wojną; puszczone wszakże będą pociągi z Krakowa i do Krakowa przynajmniej dwa w związku z Wiedniem i Lwowem, tak, że będą mogły już jechać osoby, mające ważne interesy do załatwienia.

Dyrekcya policyi już **od dziś** uprawnioną jest do wydawania w wyjątkowych wypadkach **legitymacyi** do jazdy pociągami obecnie kursującymi. Po legitymacyę taką należy zgłaszać się do biura radcy policyi dra Banacha. Legitymacya taka ważną będzie tylko na jedną jazdę.

Pozwolenie na wyjazd zagranicę. Od dzisiaj funkcyonować będzie w domu przy ul. Kanoniczej 16 (parter na prawo), komisaryat cywilny przy komendzie twierdzy, który będzie udzielał pozwoleń na wyjazd zagranicę, także i do Rosyi.

Komitet zawiązany przez przedstawicieli wszystkich warstw ludności żydowskiej w Krakowie uchwalił **poprzeć bezwzględnie i solidarnie z całym narodem polskim obecne dążności narodu polskiego** i roztoczyć pieczę nad ludnością. W tym celu wybrano komitet wykonawczy, w którego skład weszli: Dr Samuel Tilles, dr Leon Ader, Gustaw Gerson Bazes, Tadeusz Epstein, dr Szymon Feldblum, dr Rudolf Frühling, dr Adolf Gross, dr Feliks Gutmann, dr Ignacy Landau, dr Rafał Landau i dr Ozyasz Thon. Nadto utworzono odpowiednią ilość sekcyi z prawem kooptacyi. Biuro komitetu znajduje się w gmachu gminy izraelickiej, ul. Skawińska 2.

Artyści teatru ludowego, którzy mimo obecnej sytuacyi kontynuują przedstawienia w budynku przy ul. Rajskiej, zapowiadają na dziś (wtorek) „Gwiazdę Syberyi", zaś na jutro „Za wolność Ojczyzny", oba przedstawienia na dochód Polskiego Skarbu Wojskowego.

Z przedstawienia w dniu 6 b. m. przypadającą kwotę 58 K złożono na drużyny strzeleckie.

Obwieszczenie inspektoratu kolei północnej. Na czas nieodzownej potrzeby wprowadza zarząd kolei północnej z dniem 11 b. m. **służbę przewozową między miastem a magazynami kolejowymi.** Służba ta rozciąga się na **dostawę do domu przesyłek tych artykułów aprowizacyjnych,** które jako pojedyncze, pospieszne lub zwykłe, względnie jako przesyłki markowane do Krakowa nadeszły, jakoteż dostawę wymienionych przesyłek **do magazynów kolejowych w celu wysłania ich z Krakowa.**

Przedsiębiorstwo to powierzył zarząd kolei półn. firmie spedycyjnej H. Mendelsohn, która jedynie ma odtąd prawo wspomniane przesyłki od zarządu kolei półn. odbierać i stronom doręczać i odwrotnie takowe od stron przyjmować i nadawać. Za te świadczenia ustanowił zarząd następującą taryfę: za doręczenie lub nadanie wspomnianych przesyłek w obrębie dzielnic I, II, III, IV, V i XVII za każde rozpoczęte 50 kg. 1 kor., w obrębie reszty dzielnic 1 kor. 50 hal.

Wypadek przy pracy. Na robotnika Wojciecha Sosika, zajętego na stacyi Dąbie-Piaski, najechał wóz kolejowy i zgniótł mu sześć żeber. Po zaopatrzeniu przez lekarza pogotowia odwieziono go do szpitala Łazarza na oddział chirurgiczny.

Włamanie. W niedzielę włamali się złodzieje na strych domu J. K. Federowicza przy ulicy Studenckiej, oberwali kłódkę i skradli ze strychu, należącego do dra Tadeusza Federowicza cztery futra z zamkniętych kufrów wartości 1000 K, a ze strychu p. J. K. Federowicza słoninę i szynkę.

Obiady dla Strzelców. Sekcya żywnościowa przy „Komitecie Obywatelskim" zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich rodzin polskich, mogących stołować u siebie bezpłatnie członków armii polskiej, by zechciały natychmiast u przewodniczącego tej sekcyi Leona Schillera zgłosić swój adres oraz podać ilość obiadów i kolacyi, którymi służyćby mogły. Lokal sekcyi: Wiślna 10, II. p.

Biura zamiejscowe i miejscowe zawiadamiamy, że cena egzemplarza wraz z dodatkiem razem drukowanym kosztuje tylko 8 halerzy.

Nowiny lwowskie.

Aprowizacya miasta. Gmina m. Lwowa zakupiła znaczną ilość mąki, ryżu, krup, soli i innych najpotrzebniejszych artykułów żywności. Artykuły te gmina będzie sprzedawać w 14 swoich sklepach. Mąkę się będzie sprzedawać w ilości pół kg., jednego i dwu kilogramów; jedna osoba nie będzie mogła kupić jednego dnia ponad 2 kg. mąki. Nadto gmina zakontraktowała większą ilość zboża, które będzie mielić w jednym z wydzierżawionych na ten cel młynów. Namiestnictwo uzupełniło swój reskrypt z dnia 4 b. m. o maksymalnej cenie artykułów żywności oznaczeniem ceny chleba żytniego. Kilogram chleba żytniego ma kosztować 54 hal.

NADESŁANE.

Wydawca: **Ignacy Daszyński.** — Redaktor odpowiedzialny: **Franciszek Kubanek.** **Drukarnia Ludowa, Kraków,** Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).